

Uchwała Nr XXXVIII/ /14
Rady Miasta Gdyni
z 15 stycznia 2014 roku

nadania Medalu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego „ZA WYBITNE ZASŁUGI
DLA GDYNI” – Medal Nr 54

Działając na podstawie § 11 Statutu Miasta Gdyni (MRMG Nr 27/04, poz. 223), Rada Miasta Gdyni uchwała, co następuje:

§ 1

Nadaje się Medal im. Eugeniusza Kwiatkowskiego „ZA WYBITNE ZASŁUGI DLA GDYNI” – Medal Nr 54 – panu Aleksandrowi Rzyzińskiemu.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Gdyni

dr inż. Stanisław Szwabski

UZASADNIENIE

Pan Aleksander Rzyński, kresowianin, urodzony 16.12.1927 r. w Tarnopolu, jest działaczem Związku Sybiraków od roku 1988, a od 1991 roku Prezesem Koła w Gdyni. Od 12 lat jest również członkiem Zarządu Głównego Związku Sybiraków w Warszawie. Działa aktywnie w gdyńskiej Rodziny Katyńskiej, a także w Stowarzyszeniu Piłsudczyków w stopniu podpułkownika.

Aktywna działalność w tych kręgach jest naturalną potrzebą pana Rzyńskiego, gdyż losy Nominata i Jego rodziny zostały silnie wplecione w tragiczne dla Polski i Polaków wydarzenia agresji sowieckiej na ziemie polskie w 1939 roku. Ojciec pana Aleksandra Rzyńskiego, oficer Wojska Polskiego i więzień Starobielska, został bestialsko zamordowany w Charkowie. W roku 1940, mając zaledwie 13 lat, Aleksander Rzyński zaczął niezwykle trudny i bardzo bolesny rozdział swojego życia. Rodzina: babcia, mama, młodszy brat Józef i pan Aleksander tak jak ogromna rzesza Polaków w uwłaczających warunkach zostali deportowani w głąb Związku Radzieckiego, na nieludzką ziemię.

Na Syberii, w Annulce, babcia i mama pana Rzyńskiego, mimo nieustających wysiłków zdobycia jakiegokolwiek pożywienia a także materiałów do ogrzania schronienia podejmowanych przez Aleksandra, starszego z braci, zmarły z głodu oraz wycieńczenia. Bracia Aleksander i Józef wrócili do Polski w grudniu 1945 r. Najpierw na Dolny Śląsk, gdzie pan Aleksander pracował przy wyrębie lasu, a młodszy brat uczył się w Technikum Mechanicznym. Dwa lata później pan Aleksander Rzyński ochotniczo wstąpił do Marynarki Wojennej, w której służył 33 lata to jest do roku 1980. Wówczas zwolnił się ze służby dosłużywszy się zaledwie stopnia starszego chorążego. Dlaczego? Niewłaściwe według ówczesnych władz pochodzenie, najpierw stawiało go na pozycji wroga wciąż przesłuchiwanego przez oficerów Informacji Wojskowej, a po 1956 roku nie pozwalało na studia Wyższej Szkole Marynarki Wojennej.

Po zakończeniu służby wojskowej pan Aleksander Rzyński rozpoczął działalność społeczną. Jego celem stało się krzewienie pamięci o milionach Polaków zesłanych na Syberię i do Kazachstanu. Pan Rzyński działa aktywnie na terenie miasta Gdyni. Organizuje uroczystości patriotyczne, uczestniczy w spotkaniach z młodzieżą szkolną przekazując swoje wspomnienia z lat zsyłki, żywy obraz najnowszej, jakże bolesnej historii Polski. Jest pierwszym, najważniejszym ogniwem w swoistej sztafecie pamięci pokoleń o losie deportowanych na Syberię Polaków.

W ramach Związku Sybiraków, najpierw jako członek, a potem jako prezes nie ustaje w działaniach na rzecz przede wszystkim gdyńskich Sybiraków, ich rodzin oraz pamięci o tych którzy tam pozostali. Dzięki jego staraniom 16 kwietnia 1990 r. poświęcono sztandarowi Związku Sybiraków koło Gdynia. W listopadzie 1991 r. została zorganizowana pielgrzymka Sybiraków i ich rodzin do Rzymu. W latach 1994 i 1995 w Muzeum Miasta Gdyni miały miejsce wystawy „Po agresji sowieckiej na Polskę”. W 2004 r. pod patronatem Prezydenta m. Gdyni Wojciecha Szczurka wzniesiony został pomnik „W Hołdzie Zesłańcom Sybiru”. Rok później uroczystie przekazano pomnik pod opiekę młodzieży IX Liceum Ogólnokształcącego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Pan Rzyński nie szczędzi sił, aby członkowie Stowarzyszenia Sybiraków uzyskiwali status kombatantów. Udało się ten status uzyskać mimo trudności np. z powodu braku dokumentów dla ponad 600 osób. Ponad 95 % członków gdyńskiego koła Związku Sybiraków posiada też uprawnienia osoby represjonowanej.

Co roku gdyńscy Sybiracy spotykają się na zwyczajowych uroczystościach państwowych oraz kościelnych, których współorganizatorem jest pan Aleksander Rzyński.

Za swoją działalność patriotyczną, za krzewienie pamięci o milionach Polaków zesłanych na nieludzką ziemię, za przekazywanie wiedzy o zesłańcach młodzieży szkolnej pan Aleksander Ryziński został uhonorowany wieloma odznaczeniami w tym: Krzyżem Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Honorową Odznaką Sybiraka, Krzyżem „Zesłańców Sybiru” a także Medalem „Pro Patria”, Medalem „Pro- Memoria”, Złotym Medalem „Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej”, Złotym Krzyżem Honorowym Związku Piłsudczyków Rzeczypospolitej Polskiej oraz Odznaką „Za Zasługi dla Związku Sybiraków”.

Projekt wnosi na sesję 15 stycznia Komisja Statutowa.

Przewodniczący Komisji

Andrzej Kieszek